

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2026

ročník/volume 36

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

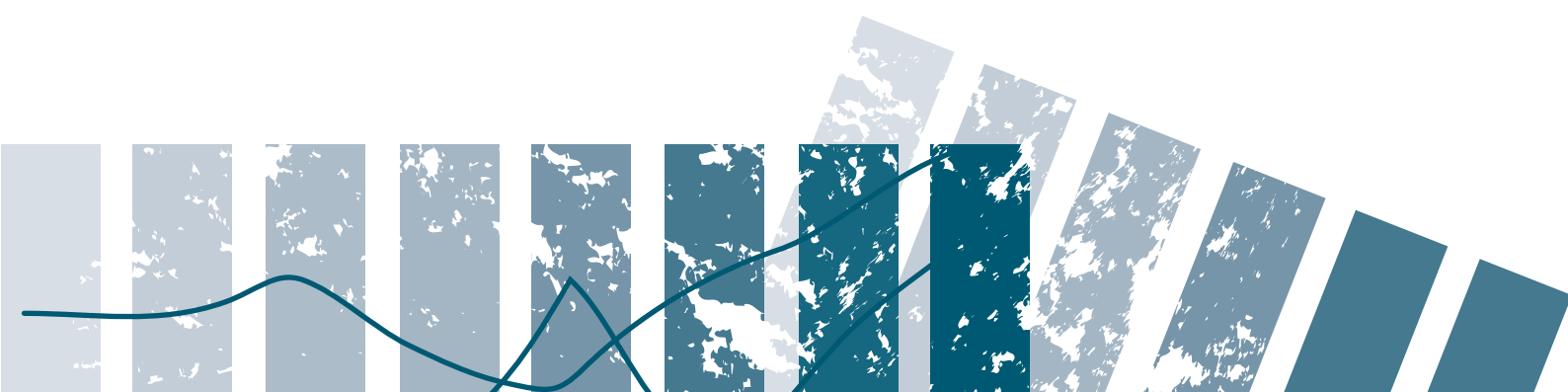
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 11

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 88 – 91

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2026/July 15, 2026

Informácia/Information

SIS-FENStatS 2026 V RÍME – JEDNO STRETNUTIE, DVE KONFERENCIE S VÝZNAMOM PRE ŠTATISTICKÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY A SLOVENSKÚ ŠTATISTICKÚ A DEMOGRAFICKÚ SPOLOČNOSŤ

SIS-FENStatS 2026 IN ROME – ONE MEETING, TWO CONFERENCES WITH SIGNIFICANCE TO THE STATISTICAL OFFICE OF THE SLOVAK REPUBLIC AND THE SLOVAK STATISTICAL AND DEMOGRAPHIC SOCIETY

V dňoch 22. až 25. júna 2026 sa na pôde Univerzity Sapienza v Ríme uskutočnilo spoločné vedecké stretnutie Talianskej štatistickej spoločnosti (*Società Italiana di Statistica* – SIS) a Federácie európskych národných štatistických spoločností (*Federation of European National Statistical Societies* – FENStatS). Toto podujatie predstavovalo 53. vedecké stretnutie SIS a prvé vedecké stretnutie FENStatS-u a zaradilo sa medzi najvýznamnejšie európske konferencie v oblasti štatistiky, dátovej vedy, ekonometrie a oficiálnej štatistiky organizované v tomto roku. Konferencia vytvorila priestor na prezentáciu najnovších vedeckých poznatkov, výmenu skúseností medzi akademickou obcou a predstaviteľmi národných štatistických úradov, ako aj diskusiu o budúcom smerovaní štatistiky v ére umelej inteligencie a nových dátových zdrojov.

Logo konferencie a jej prezentáciu ako spoločného stretnutia približuje nasledujúci obrázok.

Joint Meeting SIS-FENStatS 2026

53rd SIS and 1st FENStatS Scientific Meetings

Zdroj: webová stránka konferencie (<https://sis2026.sis-statistica.it>)

Program konferencie zahŕňal štyri plenárne zasadnutia, viac ako tristo vedeckých či odborných prezentácií rozdelených do sekcií organizovaných SIS a FENStatS-om, na ktorých prebehli rôzne vedecké a odborné diskusie venované aktuálnym výzvam akademickej a oficiálnej štatistiky. Zatiaľ čo SIS organizoval všetky 4 plenárne zasadnutia, 16 špecializovaných sekcií, 17 solicitovaných sekcií a 55 bežných sekcií, FENStatS zorganizoval 12 sekcií. Vedecký program bol zostavený tak, aby sa prekrývali a striedali sekcie organizované SIS aj FENStatS-om, v dôsledku čoho jeden účastník mal problém vidieť sotva jednu pätinu prezentovaných tém. Medzi hlavné tematické okruhy patrili umelá inteligencia a strojové učenie, priestorová a časovo-priestorová štatistika, sociálna a ekonomická štatistika a demografia.

Na konferencii SIS-FENStatS 2026 sa zo Slovenska zúčastnili **Peter Knížat** a **Martin Bod'a**. Peter Knížat reprezentoval Štatistický úrad Slovenskej republiky a Fakultu managementu Univerzity Komenského v Bratislave, Martin Bod'a bol vyslaný ako zástupca Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti afiliovanej s Prírodovedeckou fakultou Univerzity Jana Evangelistu Purkyně v Ústí nad Labem.

Z hľadiska oficiálnej štatistiky program reflektoval aj rastúci význam nových zdrojov údajov. Prednášky sa venovali využívaniu satelitných údajov, údajov mobilných operátorov, webscrapovaných údajov a spájania alternatívnych zdrojov údajov, ktoré môžu slúžiť na zlepšenie oficiálnych štatistík. Jednou z najväčších výziev je ich integrácia do produkcie, ktorá mnohokrát pramení z dôvodov transparentnosti zdroja údajov vrátane kvality a integrity údajov. Tieto témy boli zastúpené vo viacerých sekciách zameraných na budúcnosť oficiálnej štatistiky a jej transformáciu v digitálnom prostredí. Rezovali v troch hlavných bodoch konferenčného programu:

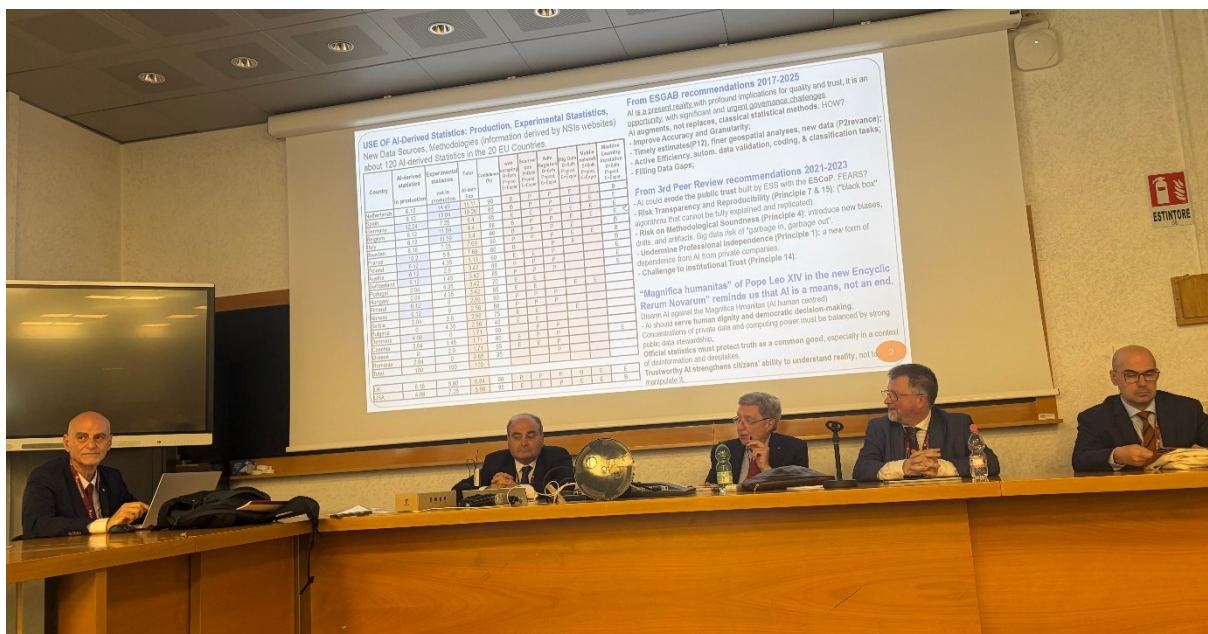
- v plenárnej prednáške Stefana Maria Iacusa *Data Science for a better world: Building a safer digital environment*,
- v sekcii organizovanej FENStatS-om Fen 07 *Artificial intelligence in official statistics and its governance*,
- v sekcii organizovanej FENStatS-om Fen 08 *Innovation in statistics and official statistics: Challenges and opportunities*.

Plenárna prednáška Stefana M. Iacusa patrila medzi najvýznamnejšie a najzaujímavejšie vystúpenia na konferencii. Prednášajúci pôsobí ako riaditeľ Európskeho centra pre algoritmickú transparentnosť (European Centre for Algorithmic Transparency – ECAT) pri Európskej komisii a na konferencii prezentoval rôzne aspekty využívania dátovej vedy na budovanie bezpečného digitálneho prostredia. Prednáška poukazovala na rôzne hrozby, ktorým čelia (často naivní) účastníci e-priestoru a používatelia digitálnych služieb. Zdôrazňovala pritom úlohu Európskej komisie pri zvyšovaní informačne symetrického a bezpečného prostredia.

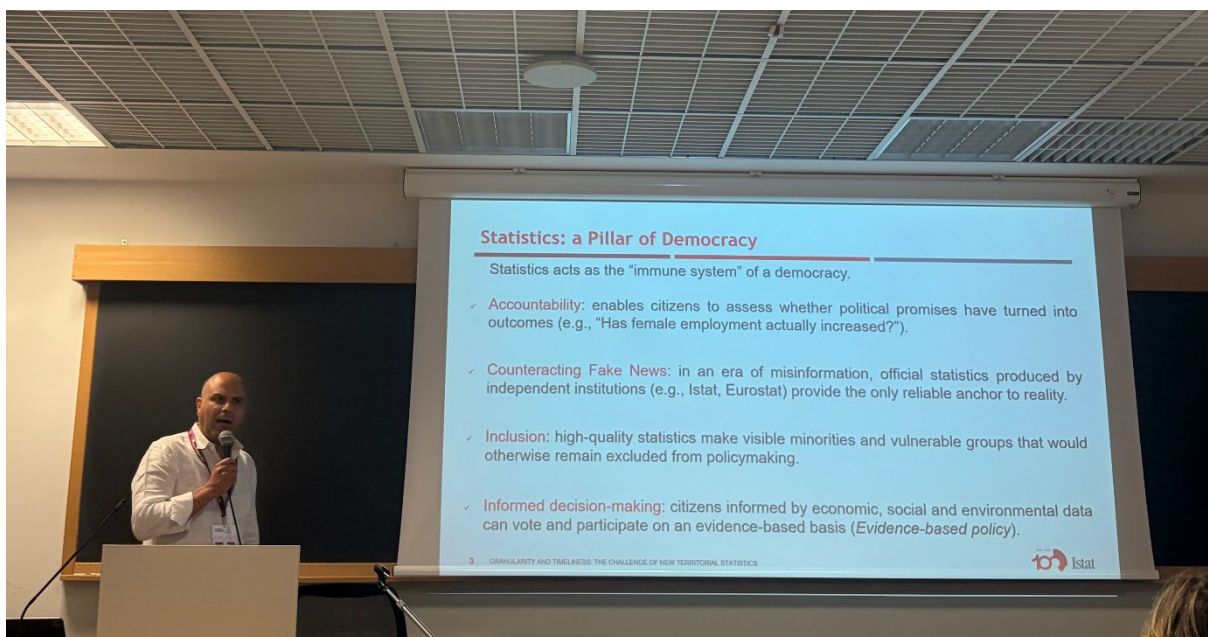
Siedmu sekciu FENStatS-u Fen 07 Umelá inteligencia v oficiálnej štatistike a jej spravovanie (*Artificial intelligence in official statistics and its governance*) organizoval Maurizio Vichi a mala podobu okrúhleho stola. Na diskusii sa zúčastnili prominentní činitelia európskej oficiálnej štatistiky Alfred Camilleri, Enrico Giovannini, Stefano Menghinello a Athanasios Thanopoulos. Podnetná bola rečnícka otázka Enrica Goiovanniniho, bývalého predsedu Talianskeho národného inštitútu štatistiky (Istatu) a bývalého ministra v rôznych talianskych vládnych kabinetoch: „*Môžeme zastaviť AI?*“ V odpovedi prezentoval svoje vlastné presvedčenie, že progres AI je nevyhnutný, len ju treba obozretne využívať pri práci oficiálneho štatistika.

Bezprostredným pokračovaním siedmej sekcie bola po prestávke ôsma sekcia FENStatS-u Fen 08 Inovácie v oficiálnej štatistike: Výzvy a príležitosti (*Innovation in statistics and official statistics: Challenges and opportunities*), ktorú spoluorganizovali Martin Bod'a a Maurizio Vichi. V sekcii postupne vystúpili Peter Knížat, Marcell Kovacs a Mateo Maziotta, ktorí zastupovali národné štatistické orgány na Slovensku, v Maďarsku a v Taliansku. Príspevok Petra Knížata s názvom Nové zdroje údajov a inovácie v oficiálnych štatistikách a ekonómii (*New data sources and innovations in official statistics and economics*) bol zameraný na skúsenosti Štatistického úradu Slovenskej republiky s implementáciou nových zdrojov údajov do oficiálnych a experimentálnych štatistík. Autor predstavil výsledky výskumu a vývoja v oblasti využívania webscrapovaných údajov, transakčných údajov, elektronických mýtnych údajov a ďalších alternatívnych zdrojov údajov. Osobitnú pozornosť venoval procesom transformácie experimentálnych metodík na stabilné produkčné procesy a budovaniu technologickej infraštruktúry potrebnej na spracovanie veľkých objemov údajov.

Nasledujúce fotografie približujú rečníkov okrúhleho stola v siedmej sekcii FENStatS-u v stredu 24. júna 2026 a vystúpenie Matea Maziotta v ôsmej sekcii FENStatS-u.

Zdroj: Obežník FENStatS-u Q2/2026

Zdroj: Obežník FENStatS-u Q2/2026

Konferencia SIS–FENStatS 2026 potvrdila, že budúci rozvoj štatistiky bude vo veľkej miere založený na kombinácii tradičných štatistických princípov, nových zdrojov údajov a umelej inteligencie. Zároveň zdôraznila potrebu zachovať vysoké štandardy kvality, transparentnosti a dôveryhodnosti štatistických výstupov. Prezentované výsledky ukázali, že národné štatistické úrady zohrávajú kľúčovú úlohu pri implementácii inovácií a pri transformácii údajov na informácie a následne poznatky, ktoré sú využiteľné pri rozhodovaní v spoločnosti.

Abstrakty príspevkov a detailné informácie o konferencii sú dostupné na webovej stránke (<https://sis2026.sis-statistica.it/>).

Peter KNÍŽAT, PhD., MSc.
*zamestnanec Štatistického úradu Slovenskej republiky,
akademický pracovník na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave*
doc. PhDr. Ing. Martin BOĎA, PhD.
*vedecký tajomník a podpredseda pre medzinárodné vzťahy SŠDS,
akademický pracovník na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici a Prírodovedeckej fakulte Univerzity Jana Evangelistu
Purkyně v Ústí nad Labem*